

ÎNCHEIERE

15 februarie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului
Judecători,

Tamara Chișca-Doneva,
Ion Druță și Iuliana Oprea

examinînd cererea de revizuire înaintată de Duca Valerii,
în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către Duca Valerii
împotriva Annei Lidvinscaia cu privire la repararea prejudiciului material și moral,
împotriva încheierii Curții Supreme de Justiție din 07 decembrie 2016,

C O N S T A T Ă :

Reclamantul Duca Valerii Stepan a înaintat o acțiune civilă în instanța de judecată către Lidvinscaia(Dorif) Anna solicitînd încasarea prejudiciului moral în mărime de 5000 lei.

În motivarea acțiunii indicat că Lidvinscaia Anna și Lidvinschi Arcadii au depus o plîngere împotriva lui la Procuratura r-nul Soroca și la inspectoratul de poliție Orhei precum că a comis acțiuni infracționale.

Susține reclamantul că, pînă în prezent Duca Valerii nu are vre-o calitate procesuală în nici o cauză penală. Refuzul lui Lidvinscaia Anna și Lidvinschi Arcadii de a îndeplini cerințele legale ale lui Duca Valerii și SRL "MoldAgro Con", au fost însoțite de insulte și acuzații în comiterea unor infracțiuni.

Consideră reclamantul Duca Valerii că, prin acțiunile pîrîților i-a fost cauzat un prejudiciu moral solicitat.

Prin hotărîrea Judecătoria Soroca din 21 aprilie 2016, cererea de chemare în judecată înaintată de Duca Valerii Stepan către Lidvinscaia Anna cu privire la încasarea prejudiciului moral a fost respinsă integral ca fiind neîntemeiată.

Pentru a hotărî astfel, instanța de fond s-a bazat pe cercetarea completă, a tuturor probelor prezente și a constatat că, cerințele invocate în acțiune nu se încadrează în prevederile legii.

La 05.05.2016, Duca Valerii Stepan, nefiind de acord cu soluția instanței de fond, a înaintat o cerere de apel preliminar/nemotivat asupra hotărîrii Judecătoriai

Soroca din 21.042016, solicitând admiterea cererii de apel, anularea integrală a hotărîrii instanței de fond și a încheierii privind refuzul numirii expertizei psihologice, cu admiterea acțiunii înaintate de reclamant și dispunerea efectuării expertizei psihologice.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 08 septembrie 2016, apelul depus de către Duca Valerii a fost respins, hotărîrea Judecătorei Soroca din 21 aprilie 2016 a fost menținută. Concomitent s-a dispus încasarea din contul lui Duca Valerii în beneficiul Annei Lidvinscaia a cheltuielilor de judecată în mărime de 500 lei.

Pentru a hotărî astfel, instanța de apel a conchis că motivele invocate de apelant nu și-au găsit reflectare de fapt în probele acumulate la materialele dosarului iar argumentele formulate în cererea de apel sunt neîntemeiate.

Invocînd ilegalitatea deciziei instanței de apel, la 26 septembrie 2016 și la 14 noiembrie 2016, Duca Valerii a depus cerere de recurs, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea decizie instanței de apel și cu remiterea pricinii spre rejudecare în cadrul instanței de apel.

Prin încheierea Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ ala Curții Supreme de Justiție din 07 decembrie 2016, recursul declarat de către Duca Valerii a fost considerat inadmisibil.

Ulterior la 12 decembrie 2016, Duca Valerii a depus cerere de revizuire, prin care a solicitat admiterea spre examinare a acesteia, casarea încheierii Curții Supreme de Justiție din 07 decembrie 2016 și pronunțarea unei noi hotărîri de admitere a acțiunii conform solicitărilor înaintate.

În motivarea cererii de revizuire, revizuentul a invocat temeiul prevăzut la lit. b) art. 449 CPC, menționînd în acest sens că decizia instanței de recurs este pasibilă revizuirii și anulării.

Totodată, ca circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului, prin prisma normelor art. 449, lit. b) CPC este invocat dezacordul exprimat de către reclamantul/revizuent Duca Valerii privire la respingerea acțiunii înaintate.

La 23 ianuarie 2017, Mircea Rotari în interesele filialei OCT Soroca a Întreprinderii de Stat Cadastru, a depus referința la cererea de revizuire, prin care a solicitat respingerea acesteia ca fiind neîntemeiată.

Examinînd motivele invocate de revizuent, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că cererea de revizuire urmează să fie respinsă ca inadmisibilă, pornind de la următoarele.

În conformitate cu lit. a) alin. (1) art. 453 CPC al RM, după ce examinează cererea de revizuire, instanța poate emite încheierea de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.

Revizuirea este posibilă doar în cazurile în care sunt invocate și sunt probate circumstanțe, fapte ori evenimente, prevăzute de lege ca temeuri, care sunt esențiale pentru relațiile în litigiu și de natură să influențeze soluția adoptată.

Drept temeuri pentru revizuirea unei hotărâri irevocabile, de către legislator sunt definite cele conținute în art. 449 CPC și ele sunt indicate exhaustiv.

Pornind de la aceste cerințe, Colegiul relevă că revizuirea unei hotărâri date de către instanță este posibilă doar în cazul în care solicitantul, după devenirea irevocabilă a hotărârii, intră în posesia unui temei din cele prevăzute de art. 449 CPC. În același timp, acest temei trebuie să vizeze situația de fapt, care a fost obiectul examinării în instanța de fond, dat fiind că instanța de recurs verifică corectitudinea aplicării și interpretării de către prima instanță a normelor de drept material și procesual, în limitele materialelor din dosar și în limitele recursului declarat. Or, nu poate fi revizuită o hotărâre care elucidează o anumită situație de fapt, asupra căreia s-a pronunțat instanța de fond, prin prisma unui temei care caracterizează o altă situație.

Din textul cererii de revizuire, înaintate la 12 decembrie 2016, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ constată că, revizuentul solicită revizuirea deciziei Curții Supreme de Justiție din 07 decembrie 2016, invocând ca temei lit. b) art. 449 CPC.

Astfel, potrivit art. 449 lit. b) CPC, revizuirea se declară în cazul în care au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii.

Colegiul reține că, pentru a redeschide procesul pe temeiul prevăzut de art. 449 lit. b) CPC, este important ca circumstanțele sau faptele date, existente obiectiv pînă la data pronunțării hotărârii, să fie confirmate în fața instanței prin prezentarea unor probe concludente.

Norma legală (art. 449 lit. b) CPC) vorbește despre circumstanțe (fapte) necunoscute anterior petiționarului, dar întrucît examinarea fondului cauzei prezumă că instanța a constatat și elucidat pe deplin toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii, este evident că o condiție esențială pentru admiterea revizuirii este că și instanței nu i-au fost și nu i-au putut fi cunoscute aceste circumstanțe (fapte). Pentru acest motiv de revizuire esențial este ca revizuentul să probeze că nu a știut anterior pronunțării hotărârii a cărei revizuire se cere despre aceste circumstanțe sau fapte și că nu a avut posibilitatea de a le cunoaște, în caz contrar ele nu pot servi ca temei de revizuire. Mai mult, revizuentul trebuie să demonstreze că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii.

Astfel, ca o condiție esențială de redeschidere a procesului pe acest temei este ca circumstanțele (faptele) să fi existat obiectiv pînă la data pronunțării hotărârii, ele urmînd a fi diferențiate de faptele noi apărute după pronunțarea hotărârii. Faptele noi

apărute după darea hotărârii pot servi temei de adresare cu o nouă acțiune în judecată, dar nu ca temei de revizuire.

Circumstanțele sau faptele prezentate ca temei de revizuire trebuie să influențeze esențial soluția dată inițial de instanță, în sensul că nu orice circumstanțe sau fapte necunoscute anterior pot servi temei de revizuire, ci doar atunci când sunt determinante pentru judecarea justă a cauzei, or aceste noi circumstanțe conduc după sine la apariția, modificarea sau încetarea raporturilor juridice dintre părțile în litigiu și deci sunt determinante pentru judecarea justă a cauzei.

În același timp, revizuentul trebuie să probeze că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii. Or, lipsa acestui suport probatoriu, ca element obligator al temeiului prevăzut la art. 449 lit. b) CPC, decade sau lipsește revizuentul de posibilitatea invocării unui atare temei.

La caz, Colegiul conchide că revizuentul nu a probat nici într-un fel prezența acestui temei de revizuire.

În speță, afirmațiile revizuintei invocate în cererea de revizuire, nu se încadrează în temeiul prevăzut la art. 449 lit. b) CPC, deoarece nu întrunesc condițiile impuse de legiuitor pentru admiterea ei.

Or, temeiul invocat de revizuent presupune că au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii.

La caz, Duca Valerii nu invocă careva circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii, ci supune unei aprecieri critice și își manifestă dezacordul cu încheierea instanței de recurs, ceea ce nu poate constitui temei de redeschidere a procesului.

Anume din aceste motive, Colegiul apreciază critic afirmațiile revizuentului invocate ca circumstanțe sau fapte esențiale pe care nu le-a cunoscut, or, la cazul din speță nu este prezentată nici o probă nouă care nu a fost cunoscută sau nu putea fi cunoscută lui Duca Valerii în vederea redeschiderii procesului în temeiul art. 449 lit. b) CPC.

Astfel, Colegiul constată că revizuentul nu a prezentat alte înscrisuri care să corespundă caracteristicilor cerute de norma de drept indicată.

În consecință, sub aspectul analizat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că, circumstanțele invocate de revizuent drept temei de revizuire, nu se încadrează în cele exhaustiv prevăzute la art. 449 CPC.

Colegiul reiterează că, posibilitatea reinițierii procesului de judecată urmează să fie examinată în lumina Preambulului Convenției, care declară preeminența dreptului o parte a moștenirii comune a Statelor Contractante. Unul din aspectele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care cere, printre altele, ca atunci când instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei

chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuție (*Brumărescu v. Romania, Roșca v. Moldova*).

Securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului *res judicata* (ibid., § 62), adică principiul caracterului irevocabil al hotărârilor judecătorești. Acest principiu cere ca nici o parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri irevocabile și obligatorii, doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei. Revizuirea nu trebuie considerată un apel camuflat, iar simpla existență a două opinii diferite cu privire la aceeași chestiune nu este un temei de reexaminare. O derogare de la acest principiu este justificată doar atunci când este necesară, datorită unor circumstanțe esențiale și convingătoare (*Roșca v. Moldova*, citată mai sus, § 25, *Popov nr. 2 vs. Moldova*). Din considerentele menționate Colegiul consideră că prezenta cerere de revizuire nu poate fi admisă.

Astfel, Colegiul conchide că cererea de revizuire urmează a fi respinsă ca inadmisibilă, or retractarea neîntemeiată a unei hotărâri judecătorești irevocabile produce efecte grave pentru părți, întrucât se încalcă principiul stabilității raporturilor juridice, fiindcă unul dintre elementele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul stabilității raporturilor juridice, care înseamnă, între altele, că soluția definitivă a oricărui litigiu nu trebuie rediscutată fără motive legale. De aceea, legea (art. 449 CPC) admite revizuirea numai în cazuri strict determinate.

În baza celor expuse și în conformitate cu art. 449, 451-453 din Codul de procedură civilă al RM, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

DISPUNE:

Se respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire declarată de către Duca Valerii, împotriva încheierii Curții Supreme de Justiție din 07 decembrie 2016, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către Duca Valerii împotriva Annei Lidvinscaia cu privire la repararea prejudiciului material și moral.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Ion Druță

Iuliana Oprea